

Statenvoorstel 21/19 A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 13-5-2019

PS-vergadering : 24-5-2019

Onderwerp

Zienswijzen op ontwerpbegrotingen 2020 & meerjarenraming 2021-2023 van gemeenschappelijke regelingen Omgevingsdiensten Zuidoost (ODZOB), Midden- en West (OMWB) en Noordoost (ODBN).

Datum

16 april 2019

Documentnummer

GS: 4489658

PS: 4510062

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De drie Brabantse omgevingsdiensten (ODZOB, OMWB en ODBN) vragen de Provinciale Staten (PS) om via een zienswijze de reactie op de ontwerpbegrotingen 2020 te geven. PS maken hierbij gebruik van de wettelijke bevoegdheid om dit te doen.

In 2016 stelde Gedeputeerde Staten (GS) de toetsingskaders voor de begrotingen van de omgevingsdiensten vast. De ontwerpbegrotingen 2020 zijn hierop getoetst¹. Alle drie begrotingen voldoen aan deze kaders. Alleen het provinciale budgettaire kader is ontoereikend. Er is € 330.000 voor taken aan de ODBN vanaf 2020 door PS niet goedgekeurd. Deze is in afwachting van de verbetering van de bedrijfsvoering bij de ODBN en de nieuwe bestuursperiode.

Daarnaast is nog onduidelijk in hoeverre de provinciale begroting 2020 wordt geïndexeerd voor deze budgetten.

In de zienswijze aan de ODBN is bovendien opgenomen het DB te verzoeken om de Provinciale Staten te informeren over de concrete resultaten van het Meerjaren Ontwikkelplan gedurende 2019 en 2020. Dit plan omvat de verbetering van de bedrijfsvoering.

Het staat PS vrij als mede-eigenaar de zienswijze aan te vullen of te wijzigen.

¹ Het betreft bestuurlijke kaders, kwaliteitsborging, collectieve taken, inverdieneffecten, weerstandsvormen, verplichte kentallen en budgettair kader

Het voorstel

1. De volgende zienswijze op de ontwerpbegroting 2020 aan het dagelijks bestuur van de ODZOB kenbaar te maken:
 - a) PS stemmen in met de ontwerpbegroting 2020 van de ODZOB;
 - b) De ontwerpbegroting 2020 sluit niet volledig aan bij het provinciale budget.
2. De volgende zienswijze op de ontwerpbegroting 2020 aan het dagelijks bestuur van de OMWB kenbaar te maken:
 - a) PS stemmen in met de ontwerpbegroting 2020 van de OMWB.
 - b) De ontwerpbegroting 2020 sluit niet volledig aan bij het provinciale budget.
3. De volgende zienswijze op de ontwerpbegroting 2020 aan het dagelijks bestuur van de ODBN kenbaar te maken:
 - a) PS stemmen in met de ontwerpbegroting 2020 van de ODBN;
 - b) De ontwerpbegroting 2020 sluit niet volledig aan bij het provinciale budget;
 - c) PS verzoekt het Dagelijks Bestuur om PS te informeren over de concrete resultaten van het Meerjaren Ontwikkelplan in 2019 en 2020.

Datum

16 april 2019

Documentnummer

GS: 4489658

PS: 4510062

Aanleiding

Gemeenten en provincie hebben wettelijke taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving belegd bij omgevingsdiensten. Gemeenten en provincie vormen samen de eigenaren van de omgevingsdiensten. De drie Brabantse omgevingsdiensten hebben hun ontwerpbegrotingen 2020 inclusief meerjarenraming 2021-2023 aan hun deelnemers verstuurd.

Bevoegdheid

De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat de bevoegdheid tot het inbrengen van zienswijzen op de ontwerpbegroting bij gemeenteraden respectievelijk Provinciale Staten ligt².

In 2016 stelde GS de toetsingskaders voor de begrotingen van de omgevingsdiensten vast. De ontwerpbegrotingen 2020 zijn hierop getoetst.

Het staat PS vrij als mede-eigenaar de zienswijze op de begrotingen aan te vullen of te wijzigen. Op 11 januari 2019 heeft de griffie een memo verstrekt aan het presidium over de rol van PS bij omgevingsdiensten. Deze is toegevoegd als bijlage aan het statenvoorstel.

De provincie is vertegenwoordigd in regionale planning & control panels van de omgevingsdiensten om in een vroegtijdig stadium te adviseren om te komen tot adequate begrotingen van de 3 omgevingsdiensten.

Doel

- Provinciale Staten in positie brengen als één van de deelnemers van Brabantse omgevingsdiensten om te reageren naar hun Dagelijkse Besturen over de ontwerpbegrotingen 2020.
Dit gebeurt vanuit de eigenaarsrol die de provincie heeft in de diensten.
- Bijdragen aan de kwaliteit en robuustheid van onderliggende begrotingen.

² Artikel 59 Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR)

Argumenten

1.1a / 2.1a / 3.1a De conceptbegrotingen 2020 van de ODZOB, OMWB en ODZOB voldoen aan hun eigen kaders.

In de [Statenmededeling](#) over de kadernota's 2020 staan de inhoudelijke speerpunten en uitgangspunten voor de begroting. De ontwerpbegrotingen 2020 van de omgevingsdiensten sluit aan op deze kadernota's. Alle begrotingen zijn structureel in evenwicht. Er wordt jaarlijks dus niet meer geld uitgegeven dan er binnenkomt.

1.1b / 2.1b / 3.1b Het provinciale budget 2020 is nog niet op het noodzakelijke niveau.

Dit heeft 2 oorzaken. PS heeft nog niet het structurele benodigde budget geaccordeerd; via een aangenomen [amendement](#) is € 330.000 voor natuurtaken nog niet toegekend. Deze is in afwachting van de verbetering van de bedrijfsvoering bij de ODBN op basis van het verbeterplan en de nieuwe bestuursperiode.

De andere oorzaak is dat op dit moment onduidelijk is in hoeverre de provinciale begroting wordt geïndexeerd voor loon- en prijsstijging vanaf 2020 en met welke index de provincie gewerkt op de betreffende budgetten. Terwijl de omgevingsdiensten wél indexeren in hun voorgelegde begrotingen 2020 en deze doorrekenen aan de provincie. Voor 2020 gaan zij uit van een gewogen index van circa 3%.

1.2 De conceptbegroting 2020 van de ODZOB voldoet aan overige provinciale kaders

De door GS-vastgestelde provinciale kaders omvatten inhoudelijke en financiële kaders³. Bijlage 1 toont hiervan achtergrondinformatie.

Belangrijk om te weten:

- Er is sprake van een gezond en beheersbaar financieel beeld, dat in lijn ligt met de voorafgaande jaren;
- Het uurtarief stijgt met 2% naar € 97,75. De stijging is lager dan de 3,1% index uit de kadernota van de ODZOB. Dit komt door een hoger verwacht omzetvolume ten opzichte van 2019.
- De omzet stijgt van € 19,1 miljoen naar € 21,5 miljoen.
- Het aantal begrote productieve uren stijgt van 198.000 uren in 2019 naar 216.000 in 2020.
- Het provinciale aandeel in de begroting 2020 komt uit op 48%.

2.2 De conceptbegroting 2020 van de OMWB voldoet aan overige provinciale kaders

De door GS-vastgestelde provinciale kaders omvatten inhoudelijke en financiële kaders. Bijlage 1 toont hiervan achtergrondinformatie.

Belangrijk om te weten:

- Er is sprake van een gezond en beheersbaar financieel beeld;
- Het uurtarief stijgt met 3% naar € 92,20.
- De productieve uren stijgen van 327.000 (begroting 2019) naar 340.000.
- De begrote omzet stijgt van € 29,6 miljoen (2019) naar € 32,7 miljoen (2020).
- Het begrote provinciale aandeel is 41%.

³ Dit betreft bestuurlijke kaders, kwaliteitsborging, collectieve taken, inverdieneffecten, weerstandsvermogen, verplichte kentallen en budgettair kader (zie 1.1b.)

Datum

16 april 2019

Documentnummer

GS: 4489658

PS: 4510062

Bijzonderheden:

- In de aanbiedingsbrief van de ontwerpbegroting 2020 is opgenomen dat het Dagelijks Bestuur op 3 juli 2019 een voorstel doet aan het Algemeen Bestuur om het weerstandsvermogen anders te berekenen. Het weerstandsvermogen is voor de omgevingsdienst en deelnemers belangrijk; dit is de buffer voor risico's. Het bedrag boven deze norm wordt in principe uitgekeerd aan de deelnemers. In de nieuwe situatie zou het weerstandsvermogen worden berekend via een percentage van de omzet. In de ontwerpbegroting 2020 wordt het weerstandsvermogen bepaald via een risico-inventarisatie met ingeschatte risicobedragen en kansen. Voor de begroting 2020 heeft dit geen gevolgen.

Datum

16 april 2019

Documentnummer

GS: 4489658

PS: 4510062

3.2 De conceptbegroting 2020 van de ODBN voldoet aan de overige provinciale kaders

De door GS-vastgestelde provinciale kaders omvatten inhoudelijke en financiële kaders. Bijlage 1 toont hiervan achtergrondinformatie.

Belangrijk om te weten:

- Op basis van de begroting is er sprake van een gezonde financiële positie, waarbij nog moet blijken of de evenwichtige begroting ook in de praktijk ook robuust genoeg én de bedrijfsvoering 'in control' is;
- Het uurtarief stijgt met 3% naar € 97,37
- De productieve uren blijven in lijn met 2019 op 272.000.
- De begrote omzet stijgt van € 25,2 miljoen⁴ (2019) naar € 26,8 miljoen (2020).
- Het begrote provinciale aandeel is 39%.

Bijzonderheden:

- De bestuurscommissie Afvalinzameling land van Cuijk (BCA) heeft vanaf 2020 een eigen gemeenschappelijke regeling en dus een eigen begroting. T/m 2019 werd de begroting van de ODBN opgedeeld tussen een "ODBN" en een "BCA"-deel.
- Naar verwachting zal de ODBN zich in 2020 geheel vestigen in Den Bosch. Dit leidt tot eenmalige extra kosten. Die worden nog in kaart gebracht. Er volgt een voorstel aan het Algemeen Bestuur om hiervoor een bestemmingsreserve op te richten.
- Het Meerjaren Ontwikkelprogramma (MJOP) om de bedrijfsvoering te verbeteren verloopt volgens de ODBN grotendeels volgens planning. 2020 zal het laatste jaar zijn dat ze hiervoor budget vragen in hun begroting. In 2020 betreft dit € 299.500. Vanaf 2020 neemt ODBN structureel € 100.000 op voor organisatieontwikkeling.

⁴ Exclusief de Bestuurscommissie Afvalinzameling land van Cuijk

3.3 Er zijn redenen om de ontwikkelingen bij de ODBN nauwlettend te monitoren. Na het verlies in 2017 van € 1 miljoen (zie [jaarstukken 2017](#)) is een review uitgevoerd naar oorzaken van de financiële problemen. Via een [statenmededeling](#) is PS daarover geïnformeerd. Dit leidde tot een herziene begroting 2018 en een vertraagde begroting 2019 met kostendekkende, hogere uurtarieven. Via de [zienswijze](#) heeft PS zich hierover kunnen uitspreken. Om de bedrijfsvoering te verbeteren werkt de ODBN aan een meerjarig ontwikkelingsprogramma (MJOP)⁵.

Datum

16 april 2019

Documentnummer

GS: 4489658

PS: 4510062

Zodra de jaarstukken 2018 van de drie omgevingsdiensten met accountantsverklaring worden vrijgegeven door het algemeen bestuur van de omgevingsdiensten volgt een statenmededeling. De jaarstukken van de ODBN krijgen hier uiteraard ook een plek in.

1.4/2.4/3.4 Uitgangspunten in de begrotingen van de omgevingsdiensten groeien naar elkaar toe.

Uitgangspunten in de begrotingen van de omgevingsdiensten groeien naar elkaar toe of naderen elkaar zelfs. Voorbeelden daarvan zijn gemiddelde arbeidsproductiviteit per persoon (1.340 - 1.350 uren), ziekteverzuim (tussen 4,5% en 5,5%) en gemiddelde uurtarieven (tussen € 92,20 en € 97,75). Dit past in de ontwikkeling naar deskundige en ervaringsgerichte organisaties.

Kanttekeningen

1.1 / 2.1 / 3.1 Alle omgevingsdiensten hebben eenzelfde personele uitdaging

De belangrijkste uitdaging is het zorgen voor voldoende kwalitatief personeel om de begrote productie te kunnen realiseren. Alle diensten plegen hiertoe ook inspanningen en maken hierover ook gezamenlijk afspraken.

Financiën

Provinciaal deel in begroting 2020 omgevingsdiensten

<i>begroting 2020 x € 1.000</i>	Totaal	Totaal	Totaal	Totaal
	ODZOB	OMWB	ODBN	
Basistaken	€ 2.112	€ 7.454	€ 2.288	€ 11.854
Verzoektaken	€ 5.331	€ 4.371	€ 6.125	€ 15.827
Collectieve taken	€ 283	€ 589	€ 780	€ 1.651
Totaal	€ 7.726	€ 12.413	€ 9.193	€ 29.332
<i>Aandeel PNB</i>	<i>45%</i>	<i>41%</i>	<i>39%</i>	

* Collectieve taken omvatten ook Samen Sterk in Brabant (structureel) en organisatieontwikkeling ODBN.

⁵ Dit omvat: ICT-systemen onderling op elkaar aansluiten; Informatiebeleidsplan, Centraal Planningsbureau, Werving & selectie, actueel Inrichtingenbestand, Organisatie- en managementontwikkeling, begroting 2018+2019, nieuwe Gemeenschappelijke Regeling, doorontwikkelen Planning & Control cyclus, Uniformeren werkafspraken met deelnemers.

De in de bovenstaande tabel genoemde bedragen nemen de omgevingsdiensten in hun conceptbegroting 2020 op. Deze zijn gebaseerd op werkprogramma's van 2019. De feitelijke opdrachten voor 2020 moeten nog gemaakt worden waarin alle deelnemers via de opdracht hun eigen accenten kunnen leggen.

Datum

16 april 2019

Documentnummer

GS: 4489658

PS: 4510062

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing.

Planning

	Begin zienswijze termijn	Einde zienswijze termijn	AB-vergadering
ODZOB	22-02-2019	20-05-2019	27-06-2019
OMWB	14-03-2019	29-05-2019	03-07-2019
ODBN	01-04-2019	07-06-2019	10-07-2019

Het provinciale besluitvormingsproces om deze zienswijzen vast te stellen sluit bij de ODZOB niet helemaal aan op de bestuurlijke planning van de ODZOB. Het is niet mogelijk voor PS om deze zienswijzen vast te stellen vóór 20 mei. Het besluit is echter wel op tijd voor het DB van de ODZOB op 6 juni 2019.

Bijlagen

1. Toets begrotingen 2020 omgevingsdiensten aan provinciale kaders
2. Memo Griffie: Rol PS bij omgevingsdiensten
3. Aanbiedingsbrief Dagelijks Bestuur ODZOB over de Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023.
4. De Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 ODZOB.
5. Aanbiedingsbrief en Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 OMWB.
6. Aanbiedingsbrief Dagelijks Bestuur ODBN over de Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023.
7. De Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 ODBN.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Opdrachtgever: mevrouw M.J. van den Dries, (073) 680 83 33, mvddries@brabant.nl, programma Omgevingsrecht (ORO/VTH/EV).

Opdrachtnemer: de heer E.J.G. Broere, (073) 680 85 02, ebroere@brabant.nl, programma Omgevingsrecht (ORO/VTH/EV).